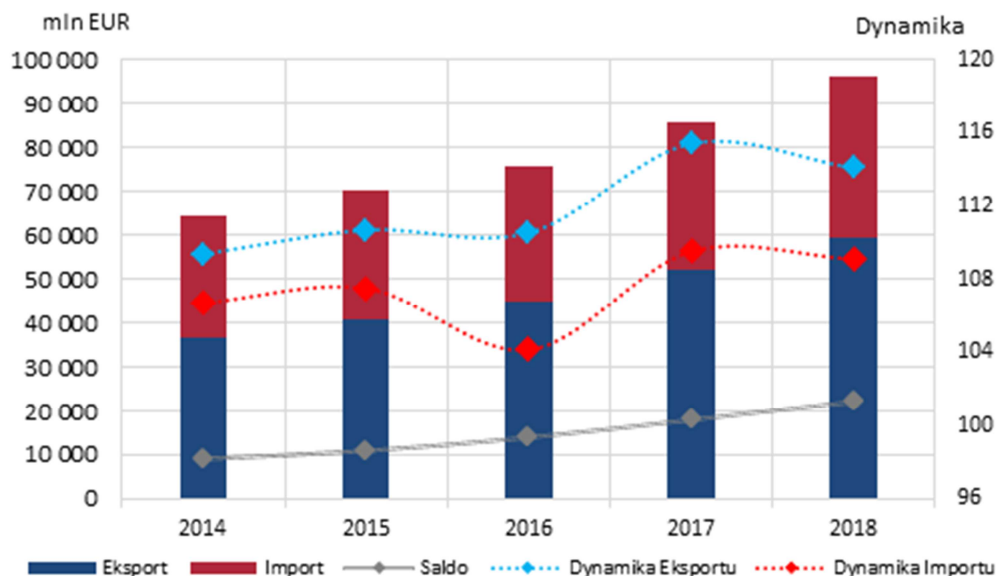

**Materiał nt. zagranicznego handlu usługami Polski w 2018 r.
(na podstawie wstępnych danych NBP)**

Rola usług w światowym handlu wciąż rośnie. W ten trend wpisuje się również Polska, gdzie stale zwiększa się znaczenie usług. W 2018 r. przychody z tytułu eksportu usług osiągnęły wartość 59,2 mld EUR i odpowiadały za 21,6% całkowitego polskiego eksportu. Można oczekiwać, że właśnie usługi, w szczególności wysoko wyspecjalizowane, będą motorem napędowym dalszej ekspansji zagranicznej naszej gospodarki i dzięki nim eksport będzie w coraz większym stopniu wynikiem konkurencji jakościowej, a nie konkurencji cenowo-płacowej.

Wykres 1. Handel zagraniczny usługami w latach 2014 – 2018 (dynamika r/r)

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych NBP.

Umocnienie roli usług wynika z szybkiego tempa wzrostu ich eksportu w ostatnim okresie. W 2018 r. przychody z tytułu eksportu usług zwiększyły się o ok. 14%, czyli ponad 2-krotnie szybciej niż eksport towarów¹. Biorąc pod uwagę dłuższy okres czasowy, tj. lata 2010-2018 eksport usług zwiększył się ok. 2,2-krotnie, podczas gdy sprzedaż towarów zwiększyła się w tym czasie o ok. 80%.

Tempo wzrostu przychodów z tytułu eksportu usług z Polski utrzymuje się na wyższym poziomie niż w skali globalnej, co przekłada się na umocnienie roli naszej gospodarki w światowym eksporcie usług. W 2018 r. Polska na liście światowych eksporterów usług uplasowała się na pozycji 25. z udziałem 1,2%, podczas gdy jeszcze w 2014 r. znajdowała się na miejscu 29. z udziałem 0,9%².

Z kolei rozchody z tytułu usług wyniosły w 2018 r. 37 mld EUR, tj. poziom o 9,1% wyższy w ujęciu r/r. W analizowanym okresie odpowiadały one za 14,5% całkowitego importu do Polski.

W obrotach usługami Polska generuje pokaźną nadwyżkę, która w 2018 r. osiągnęła 22,2 mld EUR, tj. poziom o 4,2 mld EUR wyższy (r/r). Skompensowało to zawiązką deficyt w obrotach towarami i w rezultacie w całkowitych obrotach (towary i usługi) Polski z zagranicą w 2018 r. notowano dodatnie saldo na poziomie ok. 17 mld EUR.

¹ Eksport towarów wg wstępnych danych NBP.

² Dane WTO.

Rok	Towary (Indeks)	Usługi (Indeks)
2010	100	100
2011	112	110
2012	118	118
2013	125	125
2014	135	140
2015	145	155
2016	150	170
2017	172	195
2018	185	225

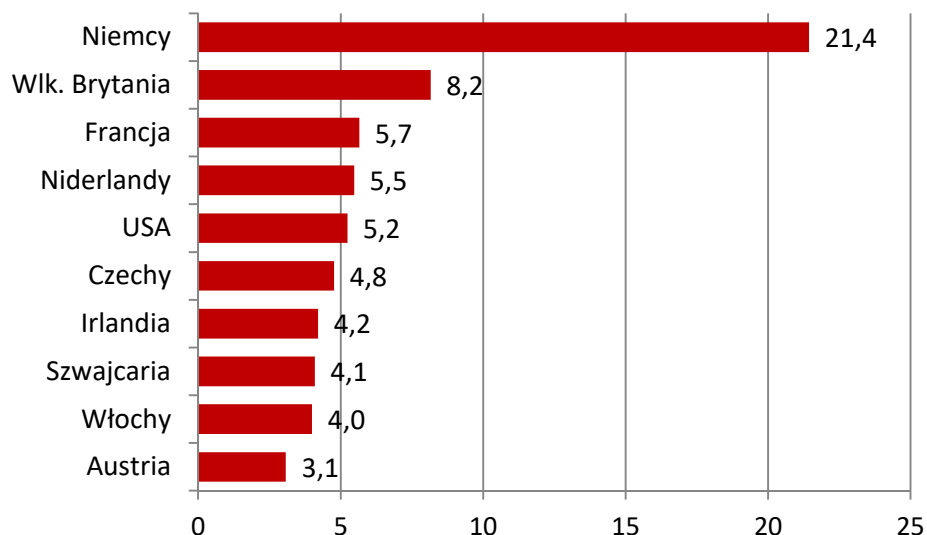
Handel zagraniczny usługami w przekroju geograficznym

W 2018 r. przychody z tytułu usług do UE zwiększyły się nieznacznie szybciej niż przeciętnie, tj. o 15%, w tym najważniejszych w eksporcie *usług transportowych* o prawie 19%, *pozostałych usług biznesowych*³ o 19,6%, *podróży zagranicznych* o 4,6% oraz *usług telekomunikacyjnych, informatycznych i informacyjnych* o ok. 21% (r/r). Z kolei import usług z UE wzrósł o 9%, czyli niemalże w takim samym tempie jak przeciętnie. Dominowały w nim te same kategorie, co w eksporcie. Wśród ważniejszych pozycji w imporcie, szczególnie szybko rósł import *usług telekomunikacyjnych, informatycznych i informacyjnych* – ok. 17,5%. Dodatni bilans wymiany usługami z UE wyniósł prawie 12 mld EUR, tj. poziom o 3 mld EUR wyższy w ujęciu r/r.

Kraj	Procent
Niemcy	22,7
Szwajcaria	7,8
Wlk. Brytania	7,5
Niderlandy	6,9
USA	6,4
Ukraina	5,5
Francja	4,0
Szwecja	3,4
Czechy	2,9
Irlandia	2,5

³ Do pozostałych usług biznesowych zalicza się: usługi badawczo-rozwojowe, usługi świadczone przez profesjonalistów oraz usługi techniczne, związane z handlem oraz pozostałe usługi biznesowe.

Wykres 4. Najważniejsze rynki w imporcie usług do Polski w 2018 r. (udział w %)

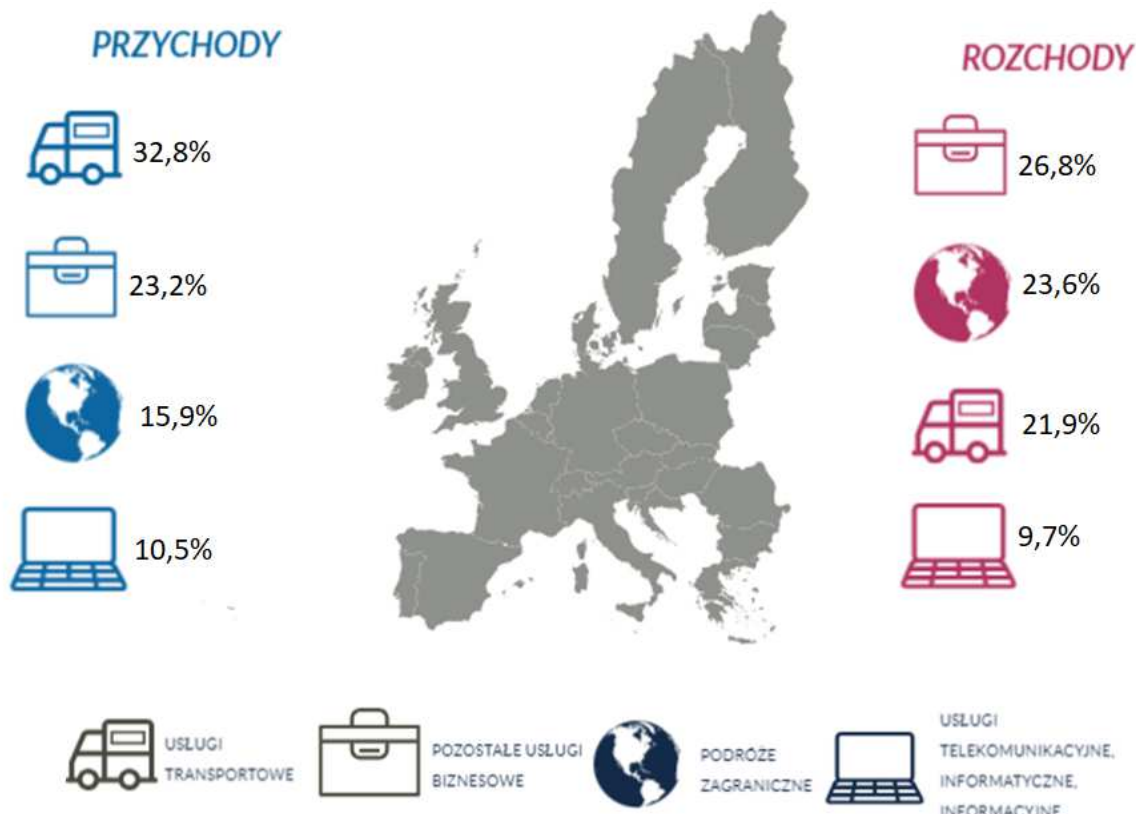

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych NBP.

W 2018 r. największy wzrost eksportu usług w ujęciu nominalnym był generowany z rynkami mającymi największe znaczenie w eksporcie, tj. Niemcami (o blisko 1,5 mld EUR, do 13,4 mld EUR), Niderlandami (o blisko 0,9 mld EUR, do 4,1 mld EUR), Wielką Brytanią (o 0,66 mld EUR, do ok. 4,5 mld EUR) oraz USA (o 0,63 mld EUR, do 3,8 mld EUR).

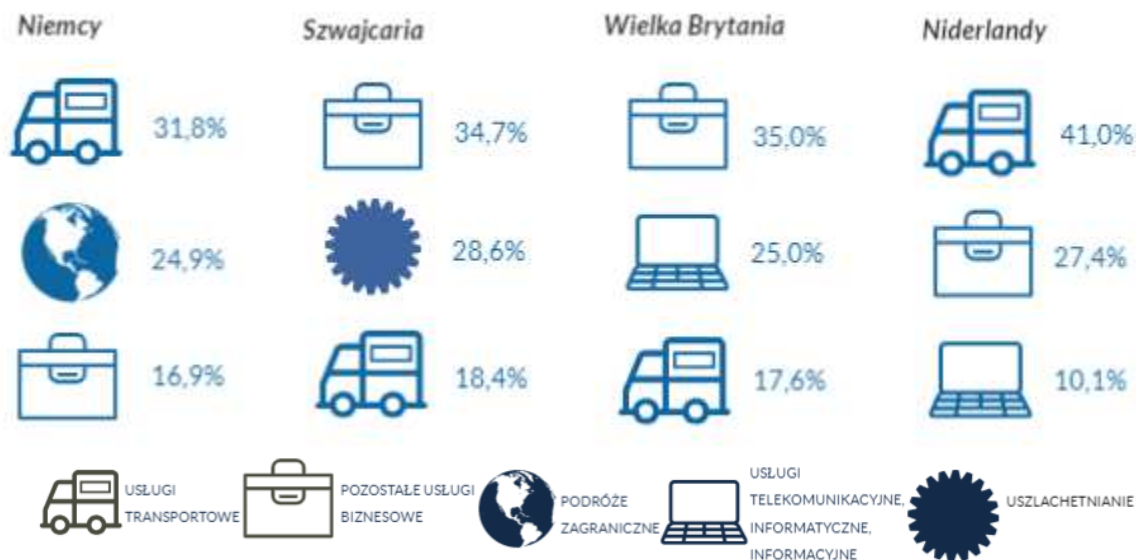
Analogicznie sytuacja wyglądała po stronie importu usług. Największe wzrosty w ujęciu nominalnym odnotowano w 2018 r. z Niemcami (o 0,53 mld EUR, do 7,9 mld EUR), Niderlandami (o ponad 0,2 mld EUR, do 2 mld EUR), USA (o prawie 0,2 mld EUR, do 1,9 mld EUR) oraz Francją (o 0,18 mld EUR, do 2,1 mld EUR).

Rysunek 1. Struktura przedmiotowa obrotów usługami z UE w 2018 r.

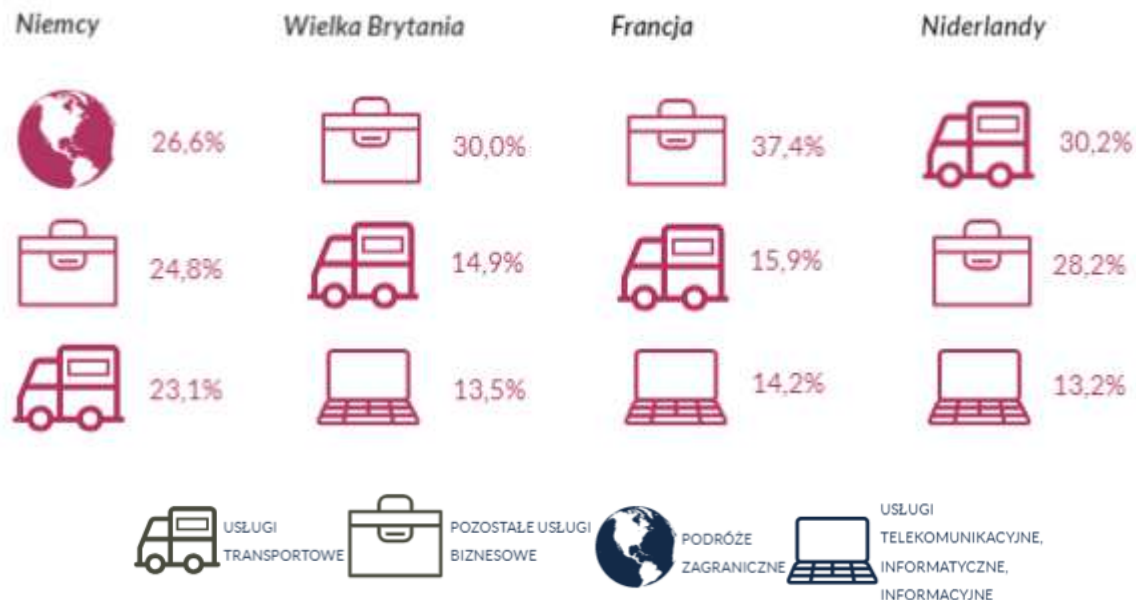
Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych NBP.

Rysunek 2. Struktura przedmiotowa eksportu usług na główne rynki w 2018 r. (udziały)

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych NBP.

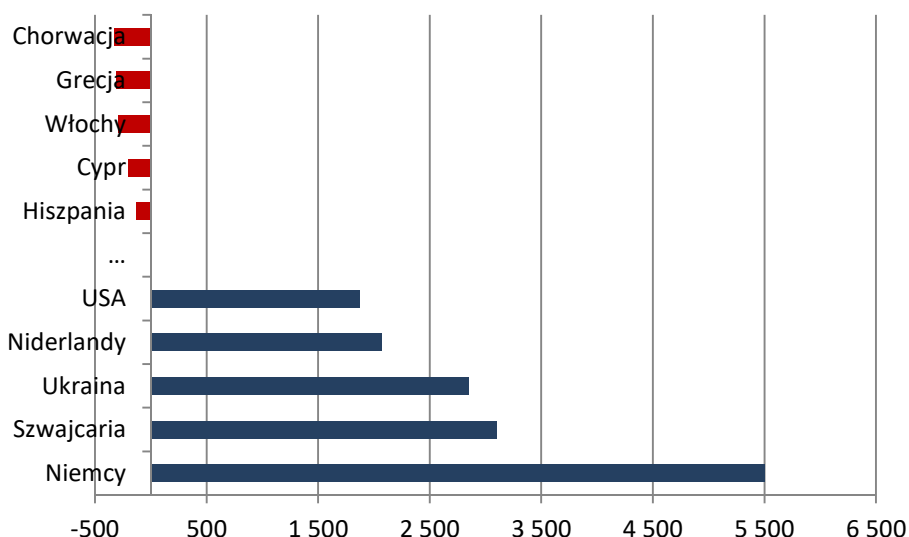
Rysunek 3. Struktura przedmiotowa importu usług z głównych rynków w 2018 r. (udziały)

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych NBP.

Na pokazną nadwyżkę notowaną w 2018 r. zasadniczy wpływ w ujęciu geograficznym miało dodanie saldo z rynkiem niemieckim (5,5 mld EUR), szwajcarskim (3,1 mld EUR) oraz ukraińskim (blisko 2,9 mld EUR). Z kolei największy deficyt był generowany w obrotach usługami m.in. z rynkiem chorwackim (325 mln EUR), greckim (312 mln EUR) oraz włoskim (290 mln EUR).

Wykres 5. Saldo w wymianie usługami z wybranymi rynkami w 2018 r. (w mld EUR)

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych NBP.

Handel zagraniczny usługami w przekroju przedmiotowym

Według wstępnych danych NBP, w 2018 r. najwięcej przychodów z tytułu usług generowały *usługi transportowe*, *pozostałe usługi biznesowe* oraz *podróże zagraniczne*, które stanowiły odpowiednio: 27,9%, 23,3% oraz 20,1% łącznego polskiego eksportu usług.

Rysunek 1. Struktura przedmiotowa polskiego eksportu usług w 2018 r.

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych NBP.

W 2018 r. eksport *usług transportowych* zwiększył się o 17,8% (do 16,5 mld EUR), czyli o 3,7 pkt. proc. szybciej niż przeciętnie. Z kolei rozchody z tytułu usług tej kategorii wzrosły o 12%, do ok. 8,7 mld EUR (23,5% udziału w łącznym imporcie usług). Takie wyniki zaowocowały powiększeniem nadwyżki w obrotach *usługami transportowymi* o 1,6 mld EUR, do ok. 7,8 mld EUR.

W analizowanym roku wyraźnie przyspieszyła wymiana w kategorii *pozostałe usługi biznesowe*, która stanowiła 23,3% łącznych przychodów z tytułu usług oraz 25,3% rozchodów. W 2018 roku przychody w tej kategorii usług zwiększyły się o 19,9%, do 13,8 mld EUR. Z kolei ich import wzrósł o 10,7% (do ponad 9,3 mld EUR). Wynikiem było zwiększenie nadwyżki wymiany o ponad 1,4 mld EUR, do ok. 4,4 mld EUR.

Przychody z tytułu *podróży zagranicznych* wzrosły ok. 2,5-krotnie wolniej niż przeciętnie tj. o 5,6%, do 11,9 mld EUR. Z kolei import tych usług wzrósł o 6%, do ponad 8,3 mld EUR (22,4% udziału

w całkowitym imporcie). Przełożyło się to na nieznaczne zwiększenie dodatniego bilansu obrotów, tj. o ok. 0,2 mln EUR, do ok. 3,6 mld EUR.

Istotną część w polskich obrotach usługami stanowią *usługi telekomunikacyjne, informatyczne i informacyjne* – 11,3% udziału w eksporcie oraz 9,9% w imporcie. Warto tutaj odnotować, że ich eksport wzrasta dynamicznie już od kilku lat (w tym o 18,6%, do ok. 6,7 mld EUR w 2018 r.), co jednocześnie przekłada się na systematyczne zwiększanie ich znaczenia. Szybko także wzrasta ich import, w tym o 13,8% w 2018 r. (do 3,7 mld EUR). W obrotach tą kategorią usług generujemy nadwyżkę w wysokości ok. 3 mld EUR, tj. nieznacznie wyższą niż przed rokiem.

Na uwagę zasługują również dynamicznie rosnące w ostatnim okresie obroty w pozycji *uszlachetnianie*. W 2018 r. ich eksport wzrósł o 9,3%, do ponad 4 mld EUR, co odpowiadało za 6,9% udziału w ogólnych przychodach z tytułu usług. Import tych usług wzrósł z kolei o 3,7%, jakkolwiek jego skala pozostaje niewielka (ok. 350 mln EUR). Utrzymujące się stosunkowo wysokie przychody z eksportu tych usług na tle blisko 10-krotnie niższych wydatków na ich import przekładają się na wysoką nadwyżkę, która w analizowanym okresie sięgnęła 3,7 mld EUR.

Rysunek 2. Struktura przedmiotowa polskiego importu usług w 2018 r.

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych NBP.

Z kolei *usługi budowlane* odpowiadały za 3,2% łącznych przychodów oraz za 1% rozchodów. W analizowanym roku ich eksport wzrósł o 6,4%, do ok. 1,9 mld EUR, a import spadł o 5,3%, do ok. 0,4 mld EUR. W rezultacie nadwyżka w tej pozycji nieznacznie się powiększyła, do ok. 1,5 mld EUR.

Dynamiczne zwiększenie przychodów z tytułu usług odnotowano także w pozycji *naprawy*, tj. o 11%, do ok. 1,7 mld EUR. W tym czasie rozchody w tej kategorii usług wzrosły o 14%, do blisko 1 mld EUR. Tym samym znaczenie *napraw* w łącznym eksporcie usług stanowiło 3% udziału, a w imporcie pozostało ok. 2,5%. W obrotach tymi usługami Polska notowała nadwyżkę, która w 2018 r. wyniosła prawie 0,8 mld EUR.

Relatywnie wolną dynamikę odnotowano w obrotach *usługami finansowymi*. Ich eksport wzrósł o 5,2% (do ok. 0,9 mld EUR), zaś import wzrósł o 8,9% (również do ok. 0,9 mld EUR). Stanowiły one odpowiednio 1,4% udziału w łącznym eksporcie usług oraz 2,5% w imporcie. W tej pozycji odnotowano niewielki deficyt, który wyniósł 62 mln EUR.

Wysoki deficyt generowany był w pozycji *opłaty z tytułu użytkowania własności intelektualnej*. W 2018 r. w handlu tymi usługami odnotowano ujemne saldo na poziomie 2,5 mld EUR. Jednocześnie warto zaznaczyć, że w analizowanym okresie ich niewspółmiernie wyższy import zwiększył się (o 8,6%, do ponad 3 mld EUR) zdecydowanie szybciej niż ich eksport (o 2,5%, do 0,5 mld EUR).